

धरणीकन्द (ध० + क०) m. ein best. Knollengewächs. = धरणी RĀḠAN. im ÇKDR.

धरणीवीलिक (ध० + की०) m. Berg ÇABDAR. im ÇKDR.

धरणीतलश्री (ध०-तल + श्री) m. N. pr. eines Königs der Kīṣṇinara VJUTP. 89.

धरणीधर (ध० + धर) 1. adj. die Erde tragend, erhaltend; Beiw. mythischer Elephanten MBu. 13, 6159. des Çesha HARIV. 3027. 6769. Viṣṇu's oder Kṛṣṇa's TRIK. 1, 1, 29. H. 217. HALĀJ. (धरणीधर) im ÇKDR. Çiva's MBu. 14, 208. पृथुधरणीधर Beiw. Viṣṇu's 12, 13444. — 2) m. a) Berg ARĀ. 9, 9. MBu. 9, 1089. HARIV. 3927. R. 6, 16. 4. VARĀH. BRH. S. 19, 16. — b) Schildkröte (wohl nur die mythische) RĀḠAN. im ÇKDR. — c) König RĀḠA-TAR. 3, 63. — d) N. pr. verschiedener Männer: aus der Familie des Maunin und Sohnes des Maheçvara Inscr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 508, 32. Vaters des Çaçidhara ebend. 533. Vaters des Vāsudeva und Grossvaters des Autors Harinātha Verz. d. Oxf. H. 132, b, 6. Vaters des Dajācamkara Verz. d. B. H. No. 131. eines Scholiasten des Manu KULI. zu M. 1, 5, 2, 83. 125. 4, 50. 12, 126. — Lot. de la b. l. 2. eines Bodhisattva RĀṢṬRAPĀLAP. 2. Lot. de la b. l. 2. ०णोधर 268.

धरणीधृत् (ध० + धृत्) adj. die Erde tragend, Beiw. Çesha's HARIV. 6766.

धरणीपूर (ध० + पूर) m. das Meer ÇABDAR. im ÇKDR.

धरणीप्लव (ध० + प्लव) m. dass. (die Erde als Schiff tragend) TRIK. 1, 2, 8.

धरणीभृत् (ध० + भृत्) Erdträger, Erderhalter; m. 1) Berg HARIV. 13616. — 2) König RĀḠA-TAR. 3, 386 (धरणि०).

धरणीमण्डल (ध० + म०) n. Erdkreis, Erdscheibe PAṆKAT. 187. 25.

धरणीय (von धर) adj. zu halten, zu tragen: शिरा० auf dem Kopfe DHĪRTAS. 67, 14. — Vgl. धारणीय.

धरणीरूढ (ध० + रूढ) m. Baum (aus der Erde hervorwachsend) R. 4, 44, 101. — Vgl. तितिरूढ, तितिरूढ u. s. w.

धरणीश्वर (धरणी + ईश्वर) m. der Herr der Erde, Bein. Çiva's ÇABDAR. im ÇKDR. ०राज N. pr. eines Bodhisattva LALIT. 4. RĀṢṬRAPĀLAP. 2.

धरणीसुत 1) m. (ध० + सुत) der Sohn der Erde, Bein. des Aṅgiras, der Planet Mars H. 116, Sch. — 2) f. आ (ध० + सुता) die Tochter der Erde, Bein. der Sitā H. 703.

धरपट्ट (धर + पट्ट) m. N. pr. eines Fürsten aus der Balabhi-Dynastie Inscr. in Journ. of the As. Soc. of B. IV, Pl. XL, Z. 11.

धरसेन (धर + सेना) m. desgl. ebend. Z. 3.

धराकदम्ब m. Nauclea Cadamba (कदम्ब) ROXB. HĀR. 177. — Vgl. धराकदम्ब.

धराङ्कुर MED. r. 271 und HĀR. 231 fehlerhaft für धाराङ्कुर.

धरात्मज (धरा + आत्मज) m. der Sohn der Erde, der Planet Mars HALĀJ. bei WILS. (H. nach ÇKDR.).

धराधर (धरा + धर) 1) adj. subst. die Erde tragend, — erhaltend. Stütze der Erde BUḠ. P. 4, 17, 25. Beiw. Viṣṇu's oder Kṛṣṇa's TRIK. 3, 3, 356. H. an. 4, 258. fg. MED. r. 270. MBu. 13, 6860. 6867. BUḠ. P. 3, 18, 2. — 2) m. Berg AK. 3, 4, 25, 165. TRIK. H. an. MED. MBu. 1, 6617. 6, 4175. HARIV. 11831. R. 3, 33, 24. 4, 22, 23. VARĀH. BRH. S. 42 (43),

25. Am Ende eines adj. comp. f. आ R. 5, 33, 21. 69, 19.

धराधिप (धरा + अधिप) m. der Fürst der Erde, König MBu. 3, 8095.

धराक्षर (धरा + क्षर + चर) adj. R. 2, 96, 39. 45 wohl fehlerhaft für धारा०, wie bei GORR. gelesen wird, da jenes nur im Innern der Erde herumwandernd bedeuten kann, was kein passendes Beiwort eines Vogels ist.

धरापति (धरा + प०) m. Herr der Erde, Beiw. Viṣṇu's BUḠ. P. 2, 4, 20.

धरापुत्र (धरा + पुत्र) m. der Sohn der Erde, der Planet Mars MBu. 9, 545.

धराभुज (धरा + भुज) m. König (Geniesser der Erde) RĀḠA-TAR. 2, 7.

धराभृत् (धरा + भृत्) m. Berg (Träger der Erde) MBu. 6, 1656. 8, 3053. ARĀ. 7, 27.

धरानर (धरा + अनर) m. ein Gott der Erde, ein Brahman MĀRK. P. 26, 36. मुखे कृतं न वै धरामराणां तेषां वृथा जन्म नराधमानाम् । इति पारमिताः । ÇKDR.

धरासूनु (ध० + सूनु) m. der Sohn der Erde, der Planet Mars IND. St. 2, 261.

धरिणि (?) m. N. pr. eines Āgastja PRAVAK. DHJ. in Verz. d. B. H. 59, 10.

धरित्री (f. von धरितर = धर्तर) f. 1) Trägerin, proparox.: धृवामि धरित्री VS. 14, 22. धृत्रो च धरित्री च TS. 4, 4, 11, 2. आपो गर्भो यस्य प्रभा धारिच्यः HARIV. 7419. — 2) die Erde, parox. UḠGVAL. zu UNĀDIS. 4, 172. AK. 2, 1, 2. H. 933. BHART. 2, 37. RAGH. 14, 54. KUMĀRAS. 1, 2. ÇĀK. 48. VARĀH. BRH. S. 5, 61. 33, 90. 106. AMAR. 50. BRĀG. P. 4, 16, 24. 4, 17, 3. pl.: पर्वत्याय धरित्रीणां दद्याच्च माणके (?) त्रयम् MĀRK. P. 34, 98.

धरिर्मन् (von धर) m. UNĀDIS. 4, 147. 1) Wage, Gewicht (vgl. धरु 7.). धरिर्मनेयानाम् M. 8, 321. — 2) Form, Gestalt UḠGVAL. — Vgl. धरोमन्.

धरोतु nom. act. von धर; s. डर्धरातु.

धरोमन् (धरोमन् UḠGVAL. zu UNĀDIS. 4, 147) = धर्मन्; loc. nach der Satzung, — Vorschrift; nach dem Willen: अयं ज्ञायतु मनुष्यो धरोमणि हेता वज्रिष्ठ उणिजामनु व्रतमग्निः स्वमनु व्रतम् RV. 1, 128, 1. प्र तु आग्निनोः पवमान धीनुवौ दिव्या अस्मन्मन्यसा धरोमणि 9, 86, 4.

1. धरुण (von धर) 1) adj. tragend, haltend, stützend; subst. Träger, Stützer, Bewahrer: धर्ता च मा धरुणाश्च AV. 16, 3, 3. 18, 3, 29. 36. विष्ट-म्भो दिवो धरुणः पृथिव्याः RV. 9, 87, 2. 89, 6. VS. 9, 22. दिवः RV. 1, 23, 13. 9, 2, 5. 72, 7. रवीणाम् 1, 73, 4. 10, 3, 1. 45, 5. वस्वः 5, 15, 1. धृवांसि धरुणा VS. 13, 16. 34. 14, 21. — 2) m. angeblicher Liedverfasser von RV. 5, 15, in welchem Sūkta das Wort in appellativer Bed. mehrmals vorkommt. Nach MED. ist das m. a) Bein. Brahman's; b) der Himmel; c) Wasser; d) Meinung, Ansicht. — 3) f. ई adj. in sich fassend, geräumig, oder subst. Behältniss, Aufbewahrungsort: धरुण्यमि शाले वृकच्छ-न्दाः पूतिधान्या । आ त्वो वत्सो गमेदा कुमार आ धेनवः सायमास्यन्मानाः AV. 3, 12, 3. — 4) n. a) Grundlage, Unterlage, Stütze: दिवः RV. 1, 56, 6. समाने अतर्धरुणे निर्वृताः 9, 89, 5. यदा युगं वर्त्रया नक्षति धरुणाय कम् 10, 60, 8. वरुणास्त्वा देहाङ्गुणे AV. 12, 3, 21. 35. धरुणमस्युत्तरि तं देहं VS. 1, 18. सस्वती धरुणमार्यसी पूः fester Grund und eherner Burg RV. 7, 93, 1. ÇĀK. GRUJ. 2, 2 (?), pl. fundamenta: पर्वतो न धरुणेष्वयुतः RV. 1, 52, 2. यथा विस्मो धरुणेषु तस्यौ 10, 5, 6. धरुणेषु गतवै am auf festem